ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐ

ՀՐԱՄԱՆ

№` 810-Ա/Ք «22» 09 2015թ.

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՀԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 8-96.02.01 «ՎԱՐՍԱՎԻՐԱԿԱՆ ԱՐՎԵՍՏ ԵՎ ԶԱՐԴԱՅԻՆ ԴԻՄԱՀԱՐԴԱՐՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ 8-96.02.01.01-3 «ՄԱՏՆԱՀԱՐԴԱՐ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ԵՎ ՓՈՐՁԱՐԿՄԱՆ ՆՊԱՏԱԿՈՎ ՆԵՐԴՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Ղեկավարվելով «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 16-րդ հոդվածի 2-րդ կետի պահանջով, հիմք ընդունելով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2010թ. մարտի 4-ի N 8 արձանագրային որոշման 14-րդ` «Հայաստանի Հանրապետությունում նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության և ուսուցման մասնագիտությունների և որակավորումների` կարողությունների ձևավորմանը միտված պետական կրթական չափորոշիչների մշակման և ներդրման հայեցակարգին ու գործողությունների ցանկին հավանություն տալու մասին» կետը, Հայաստանի Հանրապետության կրթության և գիտության նախարարի 2012թ. օգոստոսի 10-ի N 777-Ա/Ք հրամանով հաստատված ոլորտային հանձնաժողովի փորձագիտական եզրակացությունը`

ՀՐԱՄԱՅՈՒՄ ԵՄ.

1. Հաստատել նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 8-96.02.01 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության 8-96.02.01.01-3 «Մատնահարդար» որակավորման պետական կրթական չափորոշիչը` համաձայն հավելվածի:

2. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 8-96.02.01 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության 8-96.02.01.01-3 «Մատնահարդար» որակավորման պետական կրթական չափորոշիչը մեկ պարբերաշրջանի ընթացքում փորձարկման

նպատակով ուսումնական հաստատություններում ներդնել 2016թ. սեպտեմբերի 1-ից:

3. Նախարարության աշխատակազմի նախնական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության վարչության պետին. մինչև 2015 թվականի դեկտեմբերի 30-ը հաստատման ներկայացնել այն ուսումնական հաստատությունների ցանկը, որոնցում փորձարկման նպատակով ներդրվելու է նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 8-96.02.01 «Վարսավիրական արվեստ և գրդային դիմահարդարում» մասնագիտության 8-96.02.01.01-3 «Մատնահարդար» որակավորման պետական կրթական չափորոշիչը:

4. Կրթության ազգային ինստիտուտի տնօրենին. ապահովել չափորոշչի փորձարկման ընթացքի վերաբերյալ ուսումնական հաստատություններից վերլուծական հաշվետվությունների ստացումը:

5. Հրամանի կատարման հսկողությունը հանձնարարել նախարարի տեղակալ Մանուկ Մ[illegible]չյանին:

ԱՐՄԵՆ ԱՇՈՏՅԱՆ

Հավելված
ՀՀ կրթության և գիտության
նախարարի «22» 09. 2015թ.
N 810-Ա/Ք հրամանի

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՀԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ
8-96.02.01 «ՎԱՐՍԱՎԻՐԱԿԱՆ ԱՐՎԵՍՏ ԵՎ ԶԱՐԴԱՅԻՆ ԴԻՄԱՀԱՐԴԱՐՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ 8-96.02.01.01-3 «ՄԱՏՆԱՀԱՐԴԱՐ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ
ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉ

ԳԼՈՒԽ 1

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Սույն չափորոշիչը սահմանում է նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 8-96.02.01 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության՝ ՀՀ կառավարության 2011 թվականի մարտի 31-ի N 332-Ն որոշմամբ հաստատված Հայաստանի Հանրապետության կրթության որակավորումների ազգային շրջանակի 3-րդ մակարդակի 8-96.02.01.01-3 «Մատնահարդար» որակավորմանը ներկայացվող պահանջները, հիմնական կրթական ծրագրի բովանդակության պարտադիր նվազագույնը, ուսանողների ուսումնական բեռնվածության նվազագույն և առավել ագույն ծավալները:

2. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 8-96.02.01 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության 8-96.02.01.01-3 «Մատնահարդար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրը կարող է իրականացվել ուսուցման հետևյալ ձևերով՝

1) առկա

2) դրսեկության (էքստեռնատ)

3. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 8-96.02.01 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության 8-96.02.01.01-3 «Մատնահարդար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի յուրացման համար սահմանվում են ուսումնառության հետևյալ նորմատիվային ժամկետները.

1) կրթության առկա ձևով՝

ա. միջնակարգ կրթության հիմքով՝ 1տարի

բ. հիմնական կրթության հիմքով՝ միջնակարգ կրթության երրորդ աստիճանի կրթական ծրագրի հետ համատեղելու դեպքում՝ 3 տարի

2) դրսեկության (էքստեռնատ) ձևով.

կրթության հիմքը և ուսուցման տևողությունը որոշում է ուսումնական հաստատությունը՝ համաձայն Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2007թ. սեպտեմբերի 6-ի «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական հիմնական կրթական ծրագրերի հեռավար (դիստանցիոն) և դրսեկությամբ (էքստեռնատով) ուսուցման կարգերը հաստատելու մասին» N 1028-Ն որոշման

4. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 8-96.02.01 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության 8-96.02.01.01-3 «Մատնահարդար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրը միջնակարգ կրթության հիմքով և հիմնական կրթության հիմքով՝ առանց միջնակարգ կրթության երրորդ աստիճանի կրթական ծրագիրն ուսումնառող ուսանողի ուսումնական բեռնվածության նվազագույն ծավալը 1332 ժամ է, առավելագույն ծավալը՝ 2160 ժամ։ Հիմնական կրթական ծրագիրը հիմնական կրթության հիմքով՝ միջնակարգ կրթության երրորդ աստիճանի կրթական ծրագրի հետ համատեղելու դեպքում ուսումնառության տևողությունն ավելանում է 104 շաբաթով։

ԳԼՈՒԽ 2

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՀԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 8-96.02.01 «ՎԱՐՍԱՎԻՐԱԿԱՆ ԱՐՎԵՍՏ և ԶԱՐԴԱՅԻՆ ԴԻՄԱՀԱՐԴԱՐՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ 8-96.02.01.01-3 «ՄԱՏՆԱՀԱՐԴԱՐ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐՆ ԱՎԱՐՏԱԾ ՇՐՋԱՆԱՎԱՐՏԻ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

5. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 8-96.02.01 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության 8-96.02.01.01-3 «Մատնահարդար» որակավորման մասնագետի մասնագիտական գործունեության բնութագիրը տրվում է ըստ զբաղմունքների տեսակների և մասնագիտական պարտականությունների:

6. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 8-96.02.01 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության 8-96.02.01.01-3 «Մատնահարդար» որակավորմամբ մասնագետն իրականացնում է հետևյալ զբաղմունքները.

1) ձեռքերի մատնահարդար,

2) ոտքերի մատնահարդար:

7. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 8-96.02.01 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության 8-96.02.01.01-3 «Մատնահարդար» որակավորմամբ մասնագետի մասնագիտական գործունեության պարտականություններն են.

1) Հաճախորդի ձեռքերի կամ ոտքերի եղունգների, մաշկի արտաքին զննում և վիճակի գնահատում,

2) Հաճախորդի հետ հստակեցում և համաձայնեցում մատուցվող ծառայությունների համալիրի շուրջ,

3) Ձեռքի մատնահարդարման աշխատանքների իրականացում,

4) Ոտքի մատնահարդարման աշխատանքների իրականացում,

5) Խորհրդատվության տրամադրում:

ԳԼՈՒԽ 3

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՀԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 8-96.02.01 «ՎԱՐՍԱՎԻՐԱԿԱՆ ԱՐՎԵՍՏ և ԶԱՐԴԱՅԻՆ ԴԻՄԱՀԱՐԴԱՐՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ 8-96.02.01.01-3 «ՄԱՏՆԱՀԱՐԴԱՐ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐ

8. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 8-96.02.01 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության 8-96.02.01.01-3 «Մատնահարդար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի նկատմամբ ընդհանուր պահանջները սահմանվում է շրջանավարտին ներկայացվող ընդհանուր պահանջների համաձայն:

9. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 8-96.02.01 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության 8-96.02.01.01-3 «Մատնահարդար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրն ավարտած շրջանավարտը պետք է.

1) ժամանակակից անհատի և քաղաքացու ձևավորման պահանջներին համապատասխան ունենա ազգային և համաշխարհային մշակույթի ու պատմության վերաբերյալ գիտելիքներ,

2) ունենա մասնագիտական ոլորտի վերաբերյալ ընդհանուր գիտելիքներ, կարողանա դրանք կիրառել մասնագիտական գործունեության ընթացքում,

3) մասնագիտական գործիքները, սարքավորումները, հարմարանքները և նյութերը արդյունավետ և նպատակային օգտագործելու նպատակով կիրառի մասնագիտական տեսական ու գործնական գիտելիքները,

4) ունենա մասնագիտական գործողությունները գործող նորմաների սահմաններում իրականացնելու հմտություններ,

5) ճիշտ ընկալի և կիրառի մասնագիտական տերմինաբանությունը,

6) ունենա մասնագիտական գործունեության ժամանակ համապատասխան գործողությունների սոցիալական հետևանքները հաշվի առնելու հմտություն,

7) ունենա մասնագիտական ինքնազարգացման և կատարելագործման նպատակով անհրաժեշտ տեղեկությունները ընտրելու և մասնագիտական աղբյուրներից ձեռք բերելու հմտություն,

8) ցուցաբերի աշխատանքային խնդիրների լուծման ընթացքում պատասխանատվություն ստանձնելու, հիմնավորված լուծումներ գտնելու կարողություն,

9) ունենա ինչպես ընդհանուր, այնպես էլ որոշակի փոփոխվող գործոններով իրավիճակներում աշխատելու հմտություն։

ԳԼՈՒԽ 4

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՀԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 8-96.02.01 «ՎԱՐՍԱՎԻՐԱԿԱՆ ԱՐՎԵՍՏ և ԶԱՐԴԱՅԻՆ ԴԻՄԱՀԱՐԴԱՐՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ 8-96.02.01.01-3 «ՄԱՏՆԱՀԱՐԴԱՐ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՊԱՐՏԱԴԻՐ ՆՎԱԶԱԳՈՒՅՆԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ

10. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 8-96.02.01 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության 8-96.02.01.01-3 «Մատնահարդար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի բովանդակության պարտադիր նվազագույնի նկատմամբ պահանջները սահմանվում է ընդհանուր հումանիտար, սոցիալ-տնտեսագիտական և ընդհանուր բնագիտական գիտելիքների, առանցքային հմտությունների, ընդհանուր և հատուկ մասնագիտական կարողությունների բնագավառում շրջանավարտին ներկայացվող պահանջների համաձայն:

11. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 8-96.02.01 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության 8-96.02.01.01-3 «Մատնահարդար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրով շրջանավարտը ընդհանուր հումանիտար, սոցիալ-տնտեսագիտական և ընդհանուր բնագիտական գիտելիքների բնագավառում պետք է՝

1) ցուցաբերի ՀՀ Սահմանադրության, զբաղվածության տվյալ բնագավառը կարգավորող հիմնական նորմատիվ ակտերի, մարդու և հասարակության, քաղաքացիների միջև հարաբերությունները կարգավորող օրենքների և նորմատիվ փաստաթղթերի հիմնական դրույթների իմացություն,

2) տիրապետի հայոց լեզվին,

3) հաղորդակցվի առնվազն մեկ օտար լեզվով,

4) ցուցաբերի առողջ կենսակերպ վարելու, հիգիենայի և ֆիզիկական կուլտուրայի կանոններին տիրապետելու կարողություն,

5) ցուցաբերի ազգային և համաշխարհային պատմության և մշակույթի որոշակի իմացություն,

6) ունենա անձի և հասարակության զարգացման օրինաչափությունների, հասարակության սոցիալական կառուցվածքի, շարժումների, քաղաքականության սուբյեկտների, քաղաքական հարաբերությունների և գործընթացների վերաբերյալ ընդհանուր տեղեկություններ,

7) տիրապետի էկոլոգիական հիմնական հասկացությունների բովանդակությանը, բնապահպանական գլոբալ և տարածաշրջանային հիմնախնդիրների դրույթներին,

8) ցուցաբերի մասնագիտական գործունեության բնագավառի տնտեսական երևույթների և հարաբերությունների առանձնահատկությունների վերաբերյալ իմացություններ,

9) պատկերացում ունենա արտակարգ իրավիճակների մասին, տիրապետի արտակարգ իրավիճակներում գործելու հիմնական սկզբունքներին և մոտեցումներին, տեղյակ լինի փրկարարական աշխատանքների կազմակերպման կառուցվածքին և ձևերին, օգտագործի անհատական պաշտպանության միջոցներ։

12. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 8-96.02.01 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության 8-96.02.01.01-3 «Մատնահարդար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրով շրջանավարտը պետք է տիրապետի հավելված 1-ի աղյուսակ 1-ում բերված մոդուլներով ներկայացված առանցքային հմտություններին:

13. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 8-96.02.01 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության 8-96.02.01.01-3 «Մատնահարդար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրով շրջանավարտը պետք է տիրապետի հավելված 1-ի աղյուսակ 2-ում բերված մոդուլներով ներկայացված ընդհանուր մասնագիտական և հատուկ մասնագիտական կարողություններին:

ԳԼՈՒԽ 5

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՀԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 8-96.02.01 «ՎԱՐՍԱՎԻՐԱԿԱՆ ԱՐՎԵՍՏ և ԶԱՐԴԱՅԻՆ ԴԻՄԱՀԱՐԴԱՐՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ 8-96.02.01.01-3 «ՄԱՏՆԱՀԱՐԴԱՐ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐ

14. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 8-96.02.01 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության 8-96.02.01.01-3 «Մատնահարդար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատության կադրային ապահովության և կադրային համապատասխանության նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Ուսումնական պարապմունքներ վարող դասախոսը պետք է ունենա դասընթացի բնույթին համապատասխանող միջին կամ բարձրագույն մասնագիտական կրթության որակավորում, կամ տվյալ մասնագիտական զբաղվածության բնագավառում աշխատանքային գործունեության փորձ՝ եթե տվյալ դասընթացի ուղղությամբ միջին կամ բարձրագույն կրթություն չի իրականացվում։ Հատուկ մասնագիտական դասընթացները վարող դասախոսների համար մասնագիտական աշխատանքի փորձի առկայությունը ցանկալի է։

2) Ուսումնական պրակտիկան վարող արտադրական ուսուցման վարպետը պետք է ունենա տվյալ մասնագիտությամբ մասնագիտական աշխատանքի փորձ և մասնագիտական կրթություն։

3) Արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաները վարում է մասնագիտական դասընթացի դասախոսը։

15. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 8-96.02.01 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության 8-96.02.01.01-3 «Մատնահարդար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի իրականացման ուսումնամեթոդական ապահովման նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) հաստատությունը պետք է ունենա մասնագիտության ուսումնական պլանով նախատեսված առարկաների և մոդուլների ծրագրային բովանդակությանը համապատասխանող ուսումնական, մեթոդական և տեղեկատվական նյութեր (գրադարանային ֆոնդ, տվյալների համակարգչային բազա և այլն), գնահատման և ատեստավորման նպատակով օգտագործվող նյութեր, ուսումնական գործընթացի արդյունավետ իրականացմանը նպաստող այլ նյութեր, ուղեցույցներ:

16. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 8-96.02.01 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության 8-96.02.01.01-3 «Մատնահարդար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատության նյութատեխնիկական ապահովության նկատմամբ պահանջները սահմանվում են ըստ ուսումնական կաբինետների, լաբորատորիաների, արհեստանոցների, սպորտային համալիրի: Դրանց հագեցվածությունը որոշվում է ուսումնական ծրագրերի պահանջներին համապատասխան:

1) Ուսումնական կաբինետների երաշխավորվող ցանկը՝

ա. հայոց լեզվի և խոսքի մշակույթի հիմունքների,

բ. օտար լեզվի,

գ. ընդհանուր հումանիտար, սոցիալ-տնտեսագիտական և բնագիտական առարկաների,

դ. համակարգչային:

2) Ուսումնական լաբորատորիաների երաշխավորվող ցանկը՝

ա. մատնահարդարման

բ. մերսման

3) Սպորտային համալիր՝

ա. մարզադահլիճ,

բ. մարզահրապարակ։

Կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատությունը, ելնելով անհրաժեշտությունից, կարող է ձևավորել լրացուցիչ կաբինետներ, լաբորատորիաներ։

17. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 8-96.02.01 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության 8-96.02.01.01-3 «Մատնահարդար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրով ուսումնական գործընթացի կազմակերպման նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) առկա ուսուցման ձևի համար ուսումնական տարվա սկիզբը սեպտեմբերի 1-ն է, իսկ դրսեկության (էքստեռնատ) և հեռավար (դիստանցիոն) ձևերով ուսուցման դեպքում սահմանվում է ուսումնական պլաններով,

2) ուսումնական յուրաքանչյուր տարվա տևողությունը սահմանվում է ուսումնական պլանով,

3) ուսանողի շաբաթական ուսումնական բեռնվածության առավելագույն ծավալը չպետք է գերազանցի 54 ժամը` ներառյալ լսարանային և արտալսարանային ուսումնական աշխատանքի բոլոր տեսակները,

4) ուսանողի ուսումնական բեռնվածության նվազագույն և պարտադիր պարապմունքների շաբաթական ծավալը չպետք է գերազանցի 36 ժամը` առանց նախասիրական առարկաների, խորհրդատվությունների և լրացուցիչ արտալսարանային պարապմունքների բեռնվածության,

5) ուսումնական խմբի համար խորհրդատվության տարեկան ծավալը կազմում է մինչև 100 ժամը,

6) նախասիրական առարկաների ցանկը, դրանց ծավալը (առանձին դասացուցակով) և ուսուցման ժամկետները յուրաքանչյուր ուսումնական տարում որոշվում է հաշվի առնելով ուսանողների ընտրությունը։

18. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 8-96.02.01 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության 8-96.02.01.01-3 «Մատնահարդար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի պրակտիկաների կազմակերպման նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը ներառում է ուսումնական (տեսական ուսուցմամբ և/կամ առանց տեսական ուսուցման), արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաներ.

2) պրակտիկայի յուրաքանչյուր տեսակի տևողությունը սույն չափորոշչով սահմանված պրակտիկայի ընդհանուր տևողությանը համապատասխան սահմանվում է մասնագիտության ուսումնական պլանով,

3) պրակտիկաների ուսումնական ծրագրերը կազմում և հաստատում են ուսումնական հաստատությունները.

4) ուսումնական պրակտիկաներն անց են կացվում պրակտիկայի ծրագրի կատարումն ապահովելու համար բավարար կահավորում և տեխնիկական հագեցում ունեցող ուսումնական արհեստանոցներում, ուսումնափորձնական տեղամասերում, հաստատության այլ ուսումնաօժանդակ օբյեկտներում, ինչպես նաև կազմակերպություններում, հաստատություններում.

5) արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաները, որպես կանոն, անց են կացվում պրակտիկաների ուսումնական ծրագրերի բովանդակությանը համապատասխան պայմաններ ունեցող կազմակերպություններում։

19. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 8-96.02.01 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության 8-96.02.01.01-3 «Մատնահարդար» որակավորման ուսանողների ատեստավորումների նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) ուսումնառության ընթացքում ուսանողները պարբերաբար ատեստավորվում են, որի նպատակը ըստ սույն չափորոշչով սահմանված կարողությունների տարրերի նրանց ձեռքբերումները հավաստող վկայություններ ստանալն է,

2) ուսումնական կիսամյակի սկզբում ուսանողը տեղեկացվում է կիսամյակի ընթացքում միջանկյալ ատեստավորման բնույթի, ժամկետների, անցկացման ձևի և ներառվող նյութի ծավալի մասին,

3) պետական ամփոփիչ ատեստավորումը երաշխավորվում է անց կացնել առանձին առարկաներից կամ մոդուլներից քննության, համալիր (միջառարկայական կամ միջմոդուլային) քննության կամ ավարտական (դիպլոմային) աշխատանք կատարելու և պաշտպանելու ձևով,

4) պետական ամփոփիչ ատեստավորման ընտրված ձևը և ներառվող նյութի ծավալը պետք է հնարավորություն տա ստուգել շրջանավարտի ձեռք բերած կարողությունների և հմտությունների համապատասխանությունը սույն չափորոշչով 8-96.02.01 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության 8-96.02.01.01-3 «Մատնահարդար» որակավորման մասնագետի համար սահմանված պահանջներին։

ԳԼՈՒԽ 6

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՀԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 8-96.02.01 «ՎԱՐՍԱՎԻՐԱԿԱՆ ԱՐՎԵՍՏ և ԶԱՐԴԱՅԻՆ ԴԻՄԱՀԱՐԴԱՐՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ 8-96.02.01.01-3 «ՄԱՏՆԱՀԱՐԴԱՐ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՄՈԴՈՒԼԱՅԻՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԸ, ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆԸ ԵՎ ԴՐԱ ՊԱՐԶԱԲԱՆՈՒՄՆԵՐԸ

20. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 8-96.02.01 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության 8-

96.02.01.01-3 «Մատնահարդար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրն իրականացնելու համար հաստատությունը կազմում և հաստատում է առանցքային հմտությունների, ընդհանուր և հատուկ մասնագիտական մոդուլների, ընտրովի դասընթացի ուսումնական ծրագրերը, կրթության կառավարման պետական լիազորված մարմնի երաշխավորած ձևին համապատասխան ուսումնական պլանը` հաշվի առնելով հավելված 1-ի 3-րդ աղյուսակում բերված օրինակելի ուսումնական պլանը:

21. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 8-96.02.01 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության 8-96.02.01.01-3 «Մատնահարդար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրն իրականացնող հաստատությունը սույն չափորոշչի հիման վրա մոդուլային ուսումնական ծրագրերը և ուսումնական պլանը կազմելու ժամանակ`

1) կարող է փոփոխել դասընթացների և մոդուլների ժամաքանակը` պահպանելով մասնագետի (շրջանավարտի) կարողություններին և հմտություններին ներկայացվող պահանջները,

2) պետք է մոդուլների արդյունքներին և դրանց կատարման չափանիշներին համապատասխան ուսումնական ծրագրերը մշակելիս հաշվի առնի գործատուների, գործադիր իշխանությունների, մասնագիտական ոլորտը կառավարող պետական լիազորված մարմինների, այլ շահագրգիռ սուբյեկտների (սոցիալական գործընկերների) առաջարկությունները,

3) պետք է առարկայի և /կամ/ մոդուլի ընդհանուր ժամաքանակի սահմաններում որոշի տեսական, գործնական և լաբորատոր պարապմունքների ժամաքանակները,

4) պետք է միջանկյալ ատեստավորման ընդհանուր շաբաթների սահմաններում որոշի ըստ կիսամյակների այս ատեստավորմանը հատկացվող ժամանակը,

5) պետք է որակավորման նկարագրին համապատասխան դրա ամբողջացման անհրաժեշտությունը և առանձնահատկությունը հաշվի առնելով կազմի և հաստատի ընտրովի դասընթացների ուսումնական ծրագրերը,

6) օգտվելով երաշխավորված ձևում տրված պարզաբանումներից պետք է կազմի ուսումնական պլանի կիրառման պարզաբանումները,

7) պետք է պրակտիկայի համար նախատեսված շաբաթների սահմաններում որոշի ուսումնական և արտադրական պրակտիկաների տևողությունները, անցկացման ժամկետները, նախաավարտական պրակտիկայի տևողությունը,

8) պետք է սույն չափորոշչով երաշխավորված ամփոփիչ ատեստավորման ձևերին համապատասխան ընտրի ամփոփիչ ատեստավորման ձևը:

Հավելված 1

Նախնական մասնագիտական
(արհեստագործական) կրթության 8-96.02.01
«Վարսավիրական արվեստ գարդային
դիմահարդարում» մասնագիտության 8-
96.02.01.01-3 «Մատնահարդար» որակավորման
պետական կրթական չափորոշչի

Աղյուսակ 1

Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 8-96.02.01 «Վարսավիրական արվեստ գարդային դիմահարդարում» մասնագիտության 8-96.02.01.01-3 «Մատնահարդար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի առանցքային հմտությունների մոդուլներ

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ»		
1.	**Մոդուլի դասիչը**	ԱՀ-Հ-3-15-001
2.	**Մոդուլի նպատակը**	Մոդուլի նպատակն է զարգացնել սովորողի անձնական շփման ունակությունները, ակտիվացնել միջանձնային հաղորդակցության հնարավորությունները, ձևավորել աշխատանքային և մասնագիտական գործունեության ընթացքում նպատակային հաղորդակցման, գործնական կապերի ու հարաբերությունների ստեղծման կարողություն։
3.	**Մոդուլի տևողությունը**	36 ժամ
4.	**Մուտքային պահանջները**	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն։
5.	**Մոդուլի գնահատման կարգը**	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է։
6.	**Ուսումնառության արդյունք 1**	Ներկայացնել հաղորդակցության դերն ու նշանակությունը անձնական և մասնագիտական նպատակների իրականացման համար

7.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ճիշտ է բացատրում հաղորդակցման անհրաժեշտությունը անձի ինքնադրսևորման և գործարար հաջողությունների համար, 2) ներկայացնում է շփման և անձնական հաղորդակցման ձևերը, բաղադրիչները, 3) ներկայացնում է գործնական հաղորդակցման եղանակները, բաղադրիչները, 4) շփման հնարավորությունն ուղղորդում է նպատակային հաղորդակցմանը, 5) անձնական հատկանիշներն օգտագործում է գործնական հաղորդակցության մեջ:
8.	**Ուսումնառության արդյունք 2**	Կիրառել ուղղակի հաղորդակցման ձևերը
9.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ճիշտ է ներկայացնում ուղղակի հաղորդակցման ձևերը, 2) բանավոր հաղորդակցման ժամանակ վարում է զրույց, արձագանքում է հարցադրումներին, 3) հանդես է գալիս հաղորդումներով և զեկույցներով՝ ներկայացնում է հստակ և նպատակային խոսք, 4) ուղղակի հաղորդակցման ընթացքում հայտնում է տեսակետ, դրսևորում է հետաքրքրություններ, հաճոյախոսում է, 5) մասնակցում է դեբատների և բանավեճերի, պահպանում է համագործակցության շարունակականությունը:
10.	**Ուսումնառության արդյունք 3**	Կիրառել անուղղակի հաղորդակցման ձևերը
11.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ճիշտ է ներկայացնում անուղղակի հաղորդակցման ձևերը, 2) կազմում և ձևակերպում է գրավոր խոսք՝ պահպանելով նպատակայնությունն ու էթիկան, 3) օգտագործում է տեղեկատվական տեխնոլոգիաները և այլ տեխնիկական միջոցները՝ նպատակային տեղեկատվությունը փոխանցելու համար, 4) կազմում է գրություններ՝ ըստ հասցեատիրոջ և նպատակի, 5) վարում է տեղեկատվության հավաքագրման և փոխանցման փաստաթղթեր, 6) բանավոր հաղորդակցման նյութը փոխարկում է գրավորի, 7) գրավոր հաղորդակցման նյութը փոխարկում է բանավոր հակիրճ նյութի:
12.	**Ուսումնառության արդյունք 4**	Զևավորել և զարգացնել միջանձնային հաղորդակցում

13.	**Կատարման չափանիշներ**	1) նախաձեռնում է անձնական և աշխատանքային շփում՝ ըստ իրավիճակի և զրուցակցի կամ հաստատիրոջ, 2) ստանում, մշակում և դասակարգում է անհրաժեշտ (նպատակային) տեղեկատվությունը, 3) առկա տեղեկատվությունն օգտագործում է միջանձնային հաղորդակցում ձևավորելու համար, 4) օգտագործում է հաղորդակցման հնարքները և տեխնոլոգիաները՝ հետաքրքրություն առաջացնելու և շահադրդելու համար, 5) ներգրավվում է երկխոսություններում, քննարկումներում, հայտնում է կարծիք, հիմնավորում է տեսակետներ, 6) պահպանում և եզրափակում է երկխոսությունը, 7) կարողանում է հաղորդակցվել՝ հաշվի առնելով իրավիճակը և ունկնդրի հետաքրքրությունները:
14.	**Ուսումնառության արդյունք 5**	Խթանել համագործակցության ձևավորումը, ստեղծել նախապայմաններ շարունական գործընկերության համար
15.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ներկայացնում է համագործակցությանը խթանող միջոցառումները (գովազդ, հայտարարություններ, ցուցահանդեսներ և այլն), 2) հավանական գործընկերոջ վերաբերյալ հավաքագրում է անհրաժեշտ տեղեկատվությունը, 3) հավաքագրված տեղեկատվությունն օգտագործում է գործարար հաղորդակցում ձևավորելու համար, 4) օգտագործում է հաղորդակցման հնարքները և տեխնոլոգիաները՝ հետաքրքրություն առաջացնելու և շահադրդելու համար, 5) հաղորդակցման ընթացքում ձեռք է բերում վստահություն, 6) ապահովում է հետադարձ կապի միջոցառումներ:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԱՌԱՋԻՆ ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆ»		
16.	**Մոդուլի դասիչը**	ԱՀ-ԱԱՕ-3-15-001
17.	**Մոդուլի նպատակը**	Մոդուլի նպատակն է սովորողի մոտ ձևավորել անվտանգության միջոցառումներ իրականացնելու և առաջին օգնություն ցուցաբերելու կարողություններ՝ աշխատանքային գործունեության ընթացքում և կենցաղում անվտանգության կանոնները պահպանելու,

		սանիտարահիգիենիկ պահանջներին համապատասխան կենցաղը և աշխատանքը կազմակերպելու, հավանական վտանգները և վթարները կանխարգելելու, արտադրական վթարների դեպքում:
18.	**Մոդուլի տևողությունը**	36 ժամ
19.	**Մուտքային պահանջները**	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
20.	**Մոդուլի գնահատման կարգը**	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
21.	**Ուսումնառության արդյունք 1**	Ներկայացնել աշխատանքային գործունեության ընթացքում և կենցաղում անվտանգության կանոնները
22.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ճիշտ է բացատրում անվտանգության կանոնների սահմանման, իրավական կարգավորման և պահպանման անհրաժեշտությունը, 2) ըստ հիմնական բնագավառների ճիշտ է ներկայացնում անվտանգության կանոնների պահանջները, 3) ճիշտ է ներկայացնում տեխնոլոգիական սարքավորումների շահագործման անվտանգության կանոնները, 4) ճիշտ է ներկայացնում հրդեհային անվտանգության և հակահրդեհային պաշտպանության կանոնները, 5) ճիշտ է ներկայացնում էլեկտրաանվտանգության կանոնները, 6) ներկայացնում է անվտանգության կանոնների խախտման հետևանքները, պատասխանատվությունները:
23.	**Ուսումնառության արդյունք 2**	Կազմակերպել կենցաղը և աշխատանքը սանիտարահիգիենիկ պահանջներին համապատասխան
24.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ներկայացնում է մարդու առողջության և աշխատանքի ընթացքում աշխատունակության վրա ազդող գործոնները (սանիտարահիգենիկ, հոգեբանաֆիզիոլոգիական, էսթետիկական, սոցիալական-հոգեբանական), 2) ներկայացնում է աշխատավայրի սանիտարիայի և հիգիենայի ընդհանուր նորմերը (միկրոկլիման, ճառագայթումը, լուսավորվածությունը, տատանումները և այլն) 3) ներկայացնում է աշխատանքի համար անհրաժեշտ նյութերը և դրանց անվնաս օգտագործումը,

		4) ներկայացնում է սանիտարիայի և հիգիենայի պահպանման համար անհրաժեշտ միջոցառումները:
25.	**Ուսումնառության արդյունք 3**	Կանխել հավանական վտանգները և վթարները, իրականացնել անվտանգության միջոցառումներ
26.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ներկայացնում է կենցաղային և արտադրական վթարների առաջացման պատճառները և հետևանքները, 2) ներկայացնում է արտադրական վթարների կանխման աշխատանքները, 3) ներկայացնում է առանձին խմբերի (հաշմանդամություն ունեցող անձինք, հղիներ, անչափահասներ և այլն) աշխատանքային առանձնահատուկ պայմանները և վտանգների կանխման սահմանված միջոցառումները, 4) ներկայացնում է կենցաղային և արտադրական վթարների ու դժբախտ պատահարների փաստաթղթային ձևակերպումների կարգը:
27.	**Ուսումնառության արդյունք 4**	Ցուցաբերել առաջին օգնություն
28.	**Կատարման չափանիշներ**	1) տիրապետում է տարբեր իրավիճակներում առաջին օգնության հիմնական կանոններին, 2) առաջին օգնության գործողությունների քայլերը ճիշտ է ներկայացնում, 3) կատարում է արհեստական շնչառության և սրտի աշխատանքի վերականգնման գործողություն, 4) կատարում է արյան հոսքի դադարեցման և բաց վնասվածքների վիրակապման գործողություն, 5) կատարում է այրվածքների նախնական մշակման և էլեկտրահարվածին առաջին օգնություն ցուցաբերելու գործողություններ, 6) կատարում է վիրակապման և անշարժացման գործողություն՝ տարբեր կոտրվածքների դեպքում, 7) ներկայացնում է թունավորման տարբեր դեպքերում առաջին օգնության կազմակերպման գործողությունները:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԱՅԻՆ ՕՊԵՐԱՏՈՐՈՒԹՅՈՒՆ»		
29.	**Մոդուլի դասիչը**	ԱՀ-ՀՕ-3-15-001

30.	**Մոդուլի նպատակը**	Մոդուլի նպատակն է զարգացնել սովորողի համակարգչային տեխնիկայից օգտվելու և դրա ծրագրային հնարավորությունները կիրառելու առաջնային կարողությունները, աշխատանքային գործունեության ընթացքում և անձնական կարիքների շրջանակներում կիրառել համակարգչային օպերացիոն համակարգերի, գրասենյակային փաթեթների (Microsoft Office) ծրագրերը, կատարելագործել համացանցից օգտվելու կարողությունները և տեղեկատվական բազաների հետ նպատակային աշխատելու հմտությունները:
31.	**Մոդուլի տևողությունը**	36 ժամ
32.	**Մուտքային պահանջները**	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
33.	**Մոդուլի գնահատման կարգը**	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
34.	**Ուսումնառության արդյունք 1**	Համակարգչային տեխնիկայի տիրապետում և օպերացիոն համակարգի կիրառում
35.	**Կատարման չափանիշներ**	1) տիրապետում է համակարգչի հիմնական և լրացուցիչ բաղադրիչներին, 2) տիրապետում է միացնելու, օգտագործելու և անջատելու տեխնիկական պայմաններին, 3) տիրապետում է համակարգչային օժանդակ տեխնիկական սարքերից(ն) (printer, scaner, projector, fax, պատճենման սարք և այլն), 4) ներկայացնում է օպերացիոն համակարգի պատուհանային կառուցվածքը, 5) ներկայացնում է կիրառվող հիմնական ծրագրերը (Microsoft Office), 6) կարողանում է բացել առաջադրված թղթապանակը և ֆայլը, 7) օգտվում է պատուհանային մենյուի հիմնական հրամաններից, 8) ստեղծում է նոր թղթապանակ ու ֆայլ, որը պահպանում, բացում, փակում և տեղադրում է առաջադրված վայրում, 9) կատարում է առաջադրված փաստաթղթի տպագրում (Print):
36.	**Ուսումնառության արդյունք 2**	Տեքստերի խմբագրում և ֆորմատավորում
37.	**Կատարման չափանիշներ**	1) կարողանում է ծրագրերը պատրաստել հայերեն և օտար լեզվով` տեքստ մուտքագրելու համար, 2) մուտքագրում է տեքստ, մեծատառ նշաններ, սիմվոլներ, թվանշաններ,

		3) կարողանում է տեղաշարժել տեքստային ցուցիչը տեքստի մեջ՝ կատարելով ուղղումներ, ջնջումներ, լրացումներ, 4) կատարում է մուտքագրված տեքստի պարզագույն ֆորմատավորում՝ փոխելով տողերի դասավորությունը, միջտողային տարածությունները, տեքստի գունային ֆոնը, պարբերության խորությունները լուսանցքներից, 5) կարողանում է տեքստին կից ներմուծել նկարներ, գրաֆիկներ, աղյուսակներ, անիմացիաներ և այլն:
38.	**Ուսումնառության արդյունք 3**	Աղյուսակների պատրաստում և խմբագրում
39.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ներկայացնում է աղյուսակներ կազմելու համապատասխան ծրագրերը և նախապատրաստել (ում) դրանք, 2) կազմում է աղյուսակ առաջադրված չափերով և մուտքագրում տվյալներ, 3) կատարում է ուղղումներ ու լրացումներ աղյուսակում (տվյալներ, տողեր, սյուներ և այլն), 4) փնտրում և գտնում է տվյալներ աղյուսակում, 5) ստեղծում է պարզ ֆունկցիոնալ կախվածություն տվյալների մեջ:
40.	**Ուսումնառության արդյունք 4**	Գրաֆիկական խմբագրում և նկարազարդում
41.	**Կատարման չափանիշներ**	1) գծագրում է գրաֆիկական օբյեկտներ, 2) գծագրում է գրաֆիկական օբյեկտներ՝ օգտագործելով Autoshapes պատուհանի պատրաստի ձևերը, 3) գծագրում է կանոնավոր պատկերներ, 4) ֆորմատավորում է գրաֆիկական օբյեկտները՝ տեղափոխելով, պատճենելով, պտտելով և չափերը փոխելով, 5) խմբավորում է գրաֆիկական օբյեկտները, 6) գծագրում է տեքստային բլոկներ, 7) կատարում է գրաֆիկական օբյեկտների գունաերանգավորում:
42.	**Ուսումնառության**	Ցուցադրության կազմակերպում համակարգչային ծրագրերով

	արդյունք 5	
43.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ներկայացնում է ցուցադրական ծրագրերը և դրանց պատուհանի կառուցվածքը, 2) մուտքագրում է տեքստ, թվային արժեքներ և պարզ գործողություններ, 3) ներբեռնում է նկարներ, տեսանյութեր, անիմացիաներ, տվյալներ՝ աղյուսակի, գրաֆիկի տեսքով, 4) կարողանում է առաջադրված թեմայով պատրաստել ավարտուն փաստաթուղթ՝ ցուցադրության համար, 5) ցուցադրում է պատրաստված տեղեկատվական նյութը:
44.	**Ուսումնառության արդյունք 6**	Աշխատել համացանցում
45.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ներկայացնում է «համացանց» հասկացությունը, 2) օգտագործում է ինտերնետային հիմնական ծրագրերը, 3) ներկայացնում է History, Favorites, Stop, Refresh հրամանների, Back և Forward կոճակների նշանակությունը, 4) փնտրում է առաջադրված տվյալները համացանցի տեղեկատվական բազաներում (որոնողական և բաց ցանցերից), 5) կարողանում է համացանցից ներբեռնել, պահպանել և օգտագործել տեղեկությունները, 6) գրանցվում է էլեկտրոնային փոստում, ինտերնետային ծրագրերում և այլ կայքերում, 7) օգտագործում է էլեկտրոնային փոստի հնարավորությունները, ուղարկում և ստանում ինֆորմացիա (հաղորդագրություն, նամակ և կցորդ):

Աղյուսակ 2

Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 8-96.02.01 «Վարսավիրական արվեստ և դարդային դիմահարդարում» մասնագիտության 8-96.02.01.01-3 «Մատնահարդար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի ընդհանուր մասնագիտական և հատուկ մասնագիտական կարողությունների մոդուլներ

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀԻԳԻԵՆԱ՝ ՁԵՌՔԵՐԻ ԵՎ ՈՏՔԵՐԻ ԽՆԱՄՔԻ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐՈՎ»		
1.	**Մոդուլի դասիչը**	ՄԱՏՀ-3-15-001
2.	**Մոդուլի նպատակը**	Ձևավորել գիտելիքներ ընդհանուր հիգիենայի, հիգիենայի տարրերի, հիգիենայի պահպանման անհրաժեշտության, ոտքերի, ձեռքերի մաշկի ու եղունգների հիգիենայի պահպանման վերաբերյալ: Ձևավորել գիտելիքներ մաշկի ու եղունգների վրա արտաքին ու ներքին գործոնների վերաբերյալ:
3.	**Մոդուլի տևողությունը**	36 ժամ
4.	**Մուտքային պահանջները**	Մոդուլի ուսումնառության համար մուտքային պահանջներ անհրաժեշտ չեն:
5.	**Մոդուլի գնահատման կարգը**	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
6.	**Ուսումնառության արդյունք 1**	Իմանալ մարդու ընդհանուր հիգիենայի պահպանման անհրաժեշտությունը և հիգիենայի նորմերի պահպանումը աշխատանքային գործընթացներում
7.	**Կատարման չափանիշներ**	1) կարողանում է բացատրել հիգիենայի կանոնները՝ մատնահարդարի մասնագիտական գործունեության ընթացքում, 2) ներկայացնում է անձնական հիգիենայի պահպանման պայմանները և անհրաժեշտությունը, 3) բացատրում է աշխատանքային տեղի, գործիքների, միջոցների հիգիենայի պահպանման կանոնների անհրաժեշտությունը:
8.	**Ուսումնառության արդյունք 2**	Ընկալել ձեռքերի և ոտքերի մատնահարդարումը որպես անձնական հիգիենայի մաս
9.	**Կատարման չափանիշներ**	1) բացատրում է ձեռքերի և ոտքերի մատնահարդարման էությունը և անհրաժեշտությունը, 2) ներկայացնում է ձեռքերի և ոտքերի մատնահարդարումը որպես անձնական հիգիենայի

		պահպանման պարտադիր պայման:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՁԵՌՔԵՐԻ ԵՎ ՈՏՔԵՐԻ ՄԱՇԿԻ ՈՒ ԵՂՈՒՆԳՆԵՐԻ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ»		
10.	**Մոդուլի դասիչը**	ՄԱՏՀ-3-15-002
11.	**Մոդուլի նպատակը**	Ձևավորել գիտելիքներ ձեռքերի և ոտքերի մաշկի ու եղունգների առավել հաճախ հանդիպող հիվանդությունների, դրանց առաջացման պատճառների, դրանց վարակի աղբյուրների ու այդ հիվանդությունների կանխարգելման միջոցների ու միջոցառումների վերաբերյալ:
12.	**Մոդուլի տևողությունը**	36 ժամ
13.	**Մուտքային պահանջները**	Մոդուլի ուսումնառության համար մուտքային պահանջներ անհրաժեշտ չեն
14.	**Մոդուլի գնահատման կարգը**	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
15.	**Ուսումնառության արդյունք 1**	Տարբերակել եղունգների հիմնական և ժամանակավոր փոփոխություններով պայմանավորված հիվանդությունները՝ ըստ ծագման և պատճառների
16.	**Կատարման չափանիշներ**	1) կարողանում է թվարկել եղունգների հաճախակի հանդիպող հիվանդությունների տեսանելի նշանները, 2)տարբերակում է հիմնական և ժամանակավոր փոփոխություններով պայմանավորված հիվանդությունները, 3)կարողանում է որոշել ոչ բժշկական միջամտությամբ շտկվող (մատնահարդարման աշխատանքների միջոցով) եղունգների ժամանակավոր տեղային խանգարումները և վնասվածքները:
17.	**Ուսումնառության արդյունք 2**	Իմանալ ձեռքերի և ոտքերի մաշկի հիմնական և ժամանակավոր փոփոխություններով պայմանավորված հիվանդությունները՝ ըստ ծագման և պատճառների
18.	**Կատարման չափանիշներ**	1) կարողանում է թվարկել ձեռքերի և ոտքերի մաշկի հաճախակի հանդիպող հիվանդությունների տեսանելի նշանները, 2) տարբերակում է հիմնական և ժամանակավոր փոփոխություններով պայմանավորված հիվանդությունները, 3) կարողանում է որոշել ոչ բժշկական միջամտությամբ շտկվող (մատնահարդարման աշխատանքների միջոցով) ձեռքերի և ոտքերի մաշկի ժամանակավոր տեղային

		խանգարումները և վնասվածքները:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՄԱՏՆԱՀԱՐԴԱՐՄԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ ՕԳՏԱԳՈՐԾՎՈՂ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐ ԵՎ ՍԱՐՔԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐ»		
19.	**Մոդուլի դասիչը**	ՄԱՏՀ-3-15-003
20.	**Մոդուլի նպատակը**	Ձևավորել գիտելիքներ և կարողություններ մատնահարդարման ժամանակ օգտագործվող գործիքները, սարքավորումները և պարագաները ճանաչելու, տարբերակելու և կիրառելու, ինչպես նաև ախտահանելու վերաբերյալ՝ պահպանելով սանիտարահիգիենիկ նորմերն ու աշխատանքի անվտանգության կանոնները:
21.	**Մոդուլի տևողությունը**	36 ժամ
22.	**Մուտքային պահանջները**	Մոդուլի ուսումնասիրելուց առաջ անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ԱՀ-ԱԱՕ 3-15-001 «Անվտանգություն և առաջին օգնություն» մոդուլը:
23.	**Մոդուլի գնահատման կարգը**	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
24.	**Ուսումնառության արդյունք 1**	Ճանաչել և տարբերակել մշակող և կտրող գործիքները
25.	**Կատարման չափանիշներ**	1) կարողանում է ներկայացնել մաշկի մշակման և կտրման գործիքները՝ մկրատներ ու աքցաններ կուտիկուլաների համար, թիակներ կուտիկուլայի ետ տալու և մաքրելու համար, խարտոցներ ոտքի մաշկի համար, պեմզա, սարքավորում (ֆրեզ) կտրող և մշակող գլխիկներով, 2) կարողանում է ներկայացնել եղունգները մշակող և կտրող գործիքները՝ մկրատներ, աքցաններ, սարքավորման (ֆրեզի) կտրող և մշակող գլխիկներ, 3) ներկայացնում է մշակող և կտրող գործիքների ախտահանման գործընթացը՝ աշխատանքի ամբողջ ընթացքում:
26.	**Ուսումնառության արդյունք 2**	Ճանաչել և տարբերակել մատնահարդարման տարբեր սարքավորումները
27.	**Կատարման չափանիշներ**	1) կարողանում է ներկայացնել մաշկի մշակման սարքավորումները՝ մշակող և կտրող սարքավորումներ համապատասխան գլխիկներով, պեդիկյուրի սարքավորում, ներկայացնում դրանց շահագործման կարգը և անվտանգության կանոնները, 2) կարողանում է ներկայացնել եղունգների մշակման և կտրման սարքավորումները՝ մշակող և կտրող սարքավորումներ համապատասխան գլխիկներով, պեդիկյուրի սարքավորում,

		մնացորդների հեռացման համար փոշեկուլ, ներկայացնում դրանց շահագործման կարգը և անվտանգության կանոնները, 3) կարողանում է ներկայացնել ախտահանիչ սարքավորումները, լամպերը՝ սեղանի ու արհեստական եղունգների չորացման համար:
28.	**Ուսումնառության արդյունք 3**	Աշխատանքային գործիքների և սարքավորումների ախտահանում
29.	**Կատարման չափանիշներ**	1) կարողանում է ներկայացնել աշխատանքային գործիքների և սարքավորումների ախտահանումը ախտահանիչ սարքավորման միջոցով, ընտրել և կարգավորել սարքավորման աշխատանքային ռեժիմները՝ պահպանելով աշխատանքի անվտանգության կանոնները, 2) կարողանում է ներկայացնել աշխատանքային գործիքների և սարքավորումների ախտահանումը ախտահանիչ նյութերով:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՄԱՏՆԱՀԱՐԴԱՐՄԱՆ ԵՎ ԽՆԱՄՔԻ ՀԱՄԱՐ ՕԳՏԱԳՈՐԾՎՈՂ ՆՅՈՒԹԵՐ»		
30.	**Մոդուլի դասիչը**	ՄԱՏՀ-3-15-004
31.	**Մոդուլի նպատակը**	Ձևավորել գիտելիքներ և կարողություններ մատնահարդարման ժամանակ ճանաչել, տարբերակել և կիրառել օգտագործվող նյութերը՝ ախտահանող, խնամող, լաքապատող:
32.	**Մոդուլի տևողությունը**	36 ժամ
33.	**Մուտքային պահանջները**	Մոդուլը ուսումնասիրելուց առաջ անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ԱՀ-ԱԱՕ 3-15-001 «Անվտանգություն և առաջին օգնություն»:
34.	**Մոդուլի գնահատման կարգը**	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
35.	**Ուսումնառության արդյունք 1**	Ճանաչել և տարբերակել ախտահանող նյութերը
36.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ճիշտ է ճանաչում և տարբերակում ախտահանող նյութերը՝ սպիրտ, քլորամին, հակասեպտիկ (ձեռքերի համար), 2) ճիշտ է ընտրում նյութերը և որոշում չափաբաժինները, 3) ճիշտ է կատարում աշխատանքը տվյալ նյութով՝ պահպանելով անվտանգության կանոնները:
37.	**Ուսումնառության արդյունք 2**	Ճանաչել և տարբերակել խնամքի նյութերը՝ մաքրող, մերսման, ՍՊԱ, դիմակներ

38.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ճիշտ է ներկայացնում մաքրող նյութերը՝ ձեռքի մաշկի (գել, սկրաբ, օճառ), եղունգների լաքի հանման նյութերը (ացետոն և այլն), 2) ճիշտ է բնութագրում և ընտրում մերսման նյութերը՝ յուղեր, կրեմներ, 3) ճիշտ է ընտրում և ներկայացնում ՍՊԱ գործողության նյութերը՝ վաննաներ խոտաբույսերի օգտագործմամբ, պարաֆինաթերապիա, 4) ճանաչում և տարբերակում է դիմակները՝ հանգստացնող, փափկեցնող, խոնավացնող:
39.	**Ուսումնառության արդյունք 3**	Ճանաչել և տարբերակել լաքերի նյութերը
40.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ճիշտ է ճանաչում և ներկայացնում լաքերի տեսակները, ընտրում լաքերի նյութերը՝ նախաշերտի (основа), լաքապատման, չորացման, 2) ճիշտ է ներկայացնում նյութերի օգտագործման հաջորդականությունը:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՁԵՌՔԵՐԻ ՄԱՇԿԻ ԵՎ ԵՂՈՒՆԳՆԵՐԻ ԱՐՏԱՔԻՆ ԶՆՆՈՒՄ ՈՒ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ»		
41.	**Մոդուլի դասիչը**	ՄԱՏՀ-3-15-005
42.	**Մոդուլի նպատակը**	Ձևավորել կարողություններ՝ արտաքին զննությամբ որոշելու եղունգների ձևը և ձեռքի կուտիկուլայի վիճակը, մաշկի տարատեսակները, մաշկի և եղունգների վիճակն ու թերությունները, արտաքին զննման արդյունքում ընտրել համապատասխան նյութերը և միջոցները:
43.	**Մոդուլի տևողությունը**	18 ժամ
44.	**Մուտքային պահանջները**	Մոդուլի ուսումնացիրելուց առաջ անհրաժեշտ է ուսումնասիրել՝ ՄԱՏՀ-3-15-002 «Ձեռքերի և ոտքերի մաշկի և եղունգների հիվանդություններ», ԱՀ- Հ 3 -15- 001 «Հաղորդակցություն» մոդուլները
45.	**Մոդուլի գնահատման կարգը**	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է
46.	**Ուսումնառության արդյունք 1**	Կատարել ձեռքի եղունգների արտաքին զննություն
47.	**Կատարման չափանիշներ**	1) բացահայտում է հաճախորդի եղունգների առկա վիճակը՝ ըստ մակերեսի բնույթի և ձևի, 2) որոշում է հաճախորդի եղունգների համար անհրաժեշտ ծառայությունների ցանկը, 3) հաճախորդի հետ փոխհամաձայնեցնում է մատուցվող ծառայությունները և դրանց դիմաց

		տրվող վարձատրությունը:
48.	**Ուսումնառության արդյունք 2**	Կատարել ձեռքի մաշկի արտաքին զննություն
49.	**Կատարման չափանիշներ**	1) բացահայտում է հաճախորդի ձեռքերի մաշկի և կուտիկուլայի առկավիճակը, 2) որոշում է հաճախորդի ձեռքերի մաշկի համար անհրաժեշտ ծառայությունների ցանկը, 3) հաճախորդի հետ փոխհամաձայնեցնում է մատուցվող ծառայությունները և դրանց դիմաց տրվող վարձատրությունը:
50.	**Ուսումնառության արդյունք 3**	Տրամադրել հաճախորդին խորհրդատվություն արտաքին զննությունից հետո
51.	**Կատարման չափանիշներ**	1) կարողանում է տալ համապատասխան խորհրդատվություն տնային պայմաններում եղունգների և մաշկի խնամքի վերաբերյալ, 2) մաշկի և եղունգների բժշկական միջամտություն պահանջող հիվանդությունների առկայության դեպքում հաճախորդին ուղղորդում է համապատասխան մասնագետի մոտ:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՁԵՌՔԵՐԻ ՄԵՐՄԱՆ ՁԵՎԵՐ ԵՎ ՄԻՋՈՑՆԵՐ»		
52.	**Մոդուլի դասիչը**	ՄԱՏՀ-3-15-006
53.	**Մոդուլի նպատակը**	Մոդուլի նպատակն է ձևավորել գիտելքներ ձեռքի մերսման տեսակների և գործողությունների, ձեռքի դաստակի կառուցվածքի առանձնահատկությունների վերաբերյալ և դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ:
54.	**Մոդուլի տևողությունը**	36 ժամ
55.	**Մուտքային պահանջները**	Մոդուլն ուսումնացիրելուց առաջ անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ՝ ՄԱՏՀ-3-15-005«Ձեռքերի մաշկի և եղունգների արտաքին զննում և գնահատում», ՄԱՏՀ-3-15-002 «Ձեռքերի և ոտքերի մաշկի և եղունգների հիվանդություններ» ՄԱՏՀ-3-15-004 «Մատնահարդարման և խնամքի համար օգտագործվող նյութեր» մոդուլները
56.	**Մոդուլի գնահատման կարգը**	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է
57.	**Ուսումնառության արդյունք 1**	Ներկայացնել ձեռքերի մերսման տեխնոլոգիան
58.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ճիշտ է բացատրում ձեռքի դաստակի մերսման փուլերը՝ կապված դրա կառուցվածքի

		առանձնահատկություններից, 2) կարողանում է բացատրել մերսման համար օգտագործվող նյութերի և խնամքի միջոցների ազդեցությունը մաշկի և եղունգների վրա, 3) կարողանում է հաշվարկել մերսման ժամանակ օգտագործվող նյութերի և խնամքի միջոցների չափաբաժինները:
59.	**Ուսումնառության արդյունք 2**	Կատարել ձեռքերի մերսում
60.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ճիշտ է պահպանում ձեռքի դաստակի մերսման հերթականությունը՝ նախադաստակ, ափ և մատներ, 2) ճիշտ է պահպանում մերսման փուլերը՝ նախնական խոնավեցում և փափկեցում, քսուքի և խնամքի այլ միջոցների կիրառում, մերսման գործողություններ, 3) հեռացնում է մերսման ընթացքում օգտագործված նյութերի և միջոցների ավելցուկները:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՁԵՌՔԵՐԻ ԵՂՈՒՆԳՆԵՐԻ ՄԵԽԱՆԻԿԱԿԱՆ ՄՇԱԿՄԱՆ ՏԵՍԱԿՆԵՐ»		
61.	**Մոդուլի դասիչը**	ՄՏՀ-3-15-007
62.	**Մոդուլի նպատակը**	Մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել գիտելիքներ ձեռքերի եղունգների մեխանիկական մշակման ձևերի և համապատասխան գործիքների և նյութերի վերաբերյալ, ձևավորել կարողություններ ձեռքերի եղունգների մեխանիկական մշակման համար:
63.	**Մոդուլի տևողությունը**	36 ժամ
64.	**Մուտքային պահանջները**	Մոդուլի ուսումնասիրելուց առաջ անհրաժեշտ է ուսումնասիրել՝ ՄՏՀ-3-15-002 «Ձեռքերի և ոտքերի մաշկի և եղունգների հիվանդություններ», ՄՏՀ 3 -15- 003 «Մատնահարդարման ժամանակ օգտագործվող գործիքները և սարքավորումները», ՄՏՀ-3-15-004 «Մատնահարդարման և խնամքի համար օգտագործվող նյութերը» մոդուլները
65.	**Մոդուլի գնահատման կարգը**	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է
66.	**Ուսումնառության արդյունք 1**	Ներկայացնել ձեռքերի եղունգների մեխանիկական մշակման ձևերը, աշխատանքի ժամանակ օգտագործվող սարքավորումները և նյութերը
67.	**Կատարման չափանիշներ**	1) տարբերակել ձեռքերի եղունգների մեխանիկական մշակման ձևերը՝ հիգիենիկ,

		կտրվածքային, սարքավորումով, 2) ներկայացնել և թվարկել նյութերը և գործիքները մեխանիկական մշակման ժամանակ:
68.	**Ուսումնառության արդյունք 2**	Ներկայացնել ձեռքերի եղունգների մեխանիկական մշակման տեսակներն ու հաջորդականությունը
69.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ճիշտ է կատարում ձեռքի եղունգների հիգիենիկ մշակումը. ա) նյութերով եղունգների մաքրում, բ) թիակով կուտիկուլայի մշակում, գ) հարթոցով եղունգի ձևավորում, դ) եղունգի փայլեցում և լաքապատում: 2) ճիշտ է կատարում ձեռքի եղունգների կտրվածքային մշակումը. ա) նյութերով եղունգի մաքրում, բ) թասիկով ձեռքերի թրջում, գ) կուտիկուլայի հեռացում, հարթեցում, փայլեցում, լաքապատում: 3) ճիշտ է կատարում ձեռքի եղունգների սարքավորումով մշակումը. ա) սարքավորման գլխիկներով կուտիկուլայի հեռացում, բ) եղունգների ձևավորում և փայլեցում:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՈՏՔԻ ՄԱՇԿԻ ԵՎ ԵՂՈՒՆԳՆԵՐԻ ԱՐՏԱՔԻՆ ԶՆՆՈՒՄ ՈՒ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ»		
70.	**Մոդուլի դասիչը**	ՄԱՏՀ-3-15-008
71.	**Մոդուլի նպատակը**	Այս մոդուլի նպատակն է ձևավորել կարողություններ արտաքին զննությամբ որոշելու ոտքի եղունգի ձևը, ոտքի մաշկի տարատեսակները, ոտքի մաշկի և եղունգի վիճակն ու թերությունները, ինչպես նաև տարբերել ոտքի մաշկի և եղունգների հիվանդությունները, տալ խորհրդատվություն և անհրաժեշտ դեպքում ուղղորդել համապատասխան մասնագետի մոտ,արտաքին զննման արդյունքում ընտրել համապատասխան նյութերը և միջոցները:
72.	**Մոդուլի տևողությունը**	18 ժամ
73.	**Մուտքային պահանջները**	Մոդուլի ուսումնասիրելուց առաջ անհրաժեշտ է ուսումնասիրել` ՄԱՏՀ-3-15-002 «Ձեռքերի և ոտքերի մաշկի և եղունգների հիվանդություններ», ԱՀ- Հ 3 -15- 001 «Հաղորդակցություն» մոդուլները:
74.	**Մոդուլի գնահատման կարգը**	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված

		կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
75.	**Ուսումնառության արդյունք 1**	Իրականացնել ոտքի եղունգների արտաքին զննություն
76.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ճիշտ է ներկայացնում ոտքի եղունգների արտաքին զննությունը՝ ճանաչում և տարբերում է ոտքի եղունգների հիվանդությունները /վիրուսային, ինֆեկցիոն, մակաբուծային/ ժամանակավոր տեղային խանգարումներից և վնասվածքներից, 2) կարողանում է անհրաժեշտության դեպքում ուղղորդել մասնագետի մոտ կամ տալ համապատասխան խորհրդատվություն:
77.	**Ուսումնառության արդյունք 2**	Իրականացնել ոտքի մաշկի արտաքին զննություն
78.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ճիշտ է ներկայացնում մաշկի կառուցվածքն ու տեսակները, 2) ճիշտ է գնահատում մաշկի վիճակը և տարբերում հիվանդությունները /վիրուսային,ինֆեկցիոն,մակաբուծային/ ժամանակավոր տեղային խանգարումներից և վնասվածքներից /կոշտուկներ,մազողներ,ճաքեր/, 3) կարողանում է տալ համապատասխան խորհրդատվություն մաշկի խնամքի վերաբերյալ, հիվանդությունների առկայության դեպքում ուղղորդել մասնագետի մոտ:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՈՏՔԻ ՄԵՐՍՄԱՆ ՁԵՎԵՐ ՈՒ ՄԻՋՈՑՆԵՐ»		
79.	**Մոդուլի դասիչը**	ՄԱՏՀ-3-15-009
80.	**Մոդուլի նպատակը**	Մոդուլի նպատակն է ձևավորել գիտելքներ ոտքի մերսման տեսակների և գործողությունների, ոտքի թաթի կառուցվածքի առանձնահատկությունների վերաբերյալ և դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ
81.	**Մոդուլի տևողությունը**	36 ժամ
82.	**Մուտքային պահանջները**	Մոդուլի ուսումնացիրելուց առաջ անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ՝ ՄԱՏՀ-3-15-007«Ոտքի մաշկի և եղունգների արտաքին զննում և գնահատում», ՄԱՏՀ-3-15-002 «Ձեռքերի և ոտքերի մաշկի և եղունգների հիվանդություններ», ՄԱՏՀ-3-15-004 «Մատնահարդարման ժամանակ օգտագործվող նյութերը» մոդուլները
83.	**Մոդուլի գնահատման կարգը**	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է

84.	**Ուսումնառության արդյունք 1**	Ներկայացնել ոտքերի մերսման տեխնոլոգիան
85.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ճիշտ է բացատրում ոտքի թաթի մերսման փուլերը՝ կապված դրա կառուցվածքի առանձնահատկություններից 2) կարողանում է բացատրել մերսման համար օգտագործվող նյութերի և խնամքի միջոցների ազդեցությունը մաշկի և եղունգների վրա 3) կարողանում է հաշվարկել մերսման ժամանակ օգտագործվող նյութերի և խնամքի միջոցների չափաբաժինները
86.	**Ուսումնառության արդյունք 2**	Կատարել ոտքերի մերսում
87.	**Կատարման չափանիշներ**	4) ճիշտ է պահպանում ոտքի թաթի մերսման հերթականությունը՝ կրունկ, թաթ և մատներ 5) ճիշտ է պահպանում մերսման փուլերը՝ նախնական խոնավեցում և փափկեցում, քսուքի և խնամքի այլ միջոցների կիրառում, մերսման գործողություններ 6) հեռացնում է մերսման ընթացքում օգտագործված նյութերի և միջոցների ավելցուկները
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՈՏՔԻ ԵՂՈՒՆԳՆԵՐԻ ՄԵԽԱՆԻԿԱԿԱՆ ՄՇԱԿՄԱՆ ՏԵՍԱԿՆԵՐ»		
88.	**Մոդուլի դասիչը**	ՄԱՏ Հ -3-15-010
89.	**Մոդուլի նպատակը**	Մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել գիտելիքներ՝ ոտքերի եղունգների մեխանիկական մշակման ձևերի և առանձնահատկությունների,գործիքների և նյութերի վերաբերյալ ,ձևավորել կարողություններ ոտքերի եղունգների մեխանիկական մշակման համար:
90.	**Մոդուլի տևողությունը**	36 ժամ
91.	**Մուտքային պահանջները**	Մոդուլը ուսումնասիրելուց առաջ անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ՝ ՄԱՏ Հ -3-15-002 «Ձեռքերի և ոտքերի մաշկի և եղունգների հիվանդություններ»,ՄԱՏ Հ 3 -15- 002 «Մատնահարդարման ժամանակ օգտագործվող գործիքները և սարքավորումները», ՄԱՏ Հ -3-15-004 «մատնահարդարման եվ խնամքի համար օգտագործվող նյութեր»մոդուլները
92.	**Մոդուլի գնահատման կարգը**	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է
93.	**Ուսումնառության**	Ներկայացնել ոտքի եղունգների մեխանիկական մշակման ձևերը, գործիքներն ու նյութերը

	արդյունք 1	
94.	**Կատարման չափանիշներ**	1) տարբերակել ոտքերի եղունգների մեխանիկական մշակման ձևերը` հիգիենիկ, կտրվածքային, սարքավորումով 2) ներկայացնել և թվարկել հիմնական նյութերն ու գործիքները մեխանիկական մշակման ժամանակ
95.	**Ուսումնառության արդյունք 2**	Ներկայացնել ոտքերի եղունգների մշակման առանձնահատկությունները
96.	**Կատարման չափանիշներ**	1) կարողանում է ճիշտ ներկայացնել ոտքի եղունգների մշակման առանձնահատկությունները 2) տալիս է խորհրդատվություն ոտքի եղունգների մշակման ժամանակ հանդիպող բարդությունների վերաբերյալ
97.	**Ուսումնառության արդյունք 3**	Ներկայացնել ոտքի եղունգների մեխանիկական մշակման տեսակներն ու հաջորդականությունը
98.	**Կատարման չափանիշներ**	4) ճիշտ է կատարում ոտքի եղունգների հիգիենիկ մշակումը. ա) նյութերով եղունգների մաքրում բ) թիակով կուտիկուլայի մշակում գ) հարթոցով եղունգի ձևավորում դ) եղունգի փայլեցում և լաքապատում 5) ճիշտ է կատարում ոտքի եղունգների կտրվածքային մշակումը. ա) նյութերով եղունգի մաքրում բ) թասիկով ոտքերի թրջում գ) կուտիկուլայի հեռացում, հարթեցում, փայլեցում, լաքապատում 6) ճիշտ է կատարում ոտքի եղունգների սարքավորումով մշակումը ա) սարքավորման գլխիկներով կուտիկուլայի հեռացում բ) եղունգների ձևավորում և փայլեցում
	ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԵՂՈՒՆԳՆԵՐԻ ԼԱՔԱՊԱՏՄԱՆ ՏԱՐԲԵՐ ԵՂԱՆԱԿՆԵՐ (ՁԵՌՔԵՐԻ և ՈՏՔԵՐԻ)»	
99.	**Մոդուլի դասիչը**	ՄԱՏՀ-3-15-011
100.	**Մոդուլի նպատակը**	Մոդուլի նպատակն է ձևավորել կարողություններ և հմտություններ եղունգների

		լաքապատման տարբեր ձևերի կիրառման վերաբերյալ, ներկայացնել լաքերի տեսակները և առանձնահատկությունները:
101.	**Մոդուլի տևողությունը**	36 ժամ
102.	**Մուտքային պահանջները**	Մոդուլի ուսումնացիրելուց առաջ անհրաժեշտ է ուսումնաիրել ՄԱՏՀ -Հ 3 -15 -001 «Ընդհանուր հիգիենա ձեռքերի և ոտքերի խնամքի հիմունքներով», ՄԱՏՀ-3-15-004 «մատնահարդարման եվ խնամքի համար օգտագործվող նյութեր», ՄԱՏՀ-3-15-007 «Ձեռքի եղունգների մեխանիկական մշակման տեսակները» մոդուլները:
103.	**Մոդուլի գնահատման կարգը**	Մոդուլը ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
104.	**Ուսումնառության արդյունք 1**	Ներկայացնել լաքապատման տարբեր ձևերը և եղունգների ձևավորման տեսակներն ու առանձնահատկությունները
105.	**Կատարման չափանիշներ**	1)կարողանում է ներկայացնել լաքապատման ձևերը՝ միագույն, բազմագույն, ֆրանսիական, 2)կարողանում է ներկայացնել եղունգների ձևավորման տեսակները՝ քառակուսի, սուր, օվալաձև, 3)կարողանում է բացատրել լաքերի առանձնահատկությունները՝ հիմնային, դեկորատիվ, լաքապատված, չորացնող:
106.	**Ուսումնառության արդյունք 2**	Կատարել լաքապատում
107.	**Կատարման չափանիշներ**	1)ճիշտ է կատարում եղունգների մաքրում և ճարպազերծում հանում, 2)ճիշտ է կատարում եղունգների ձևավորում, 3)ճիշտ է կատարում լաքապատում:
		ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԵՂՈՒՆԳՆԵՐԻ ԱՐՀԵՍՏԱԿԱՆ ԵՐԿԱՐԱՑՄԱՆ ՏԱՐԱՏԵՍԱԿՆԵՐ(ՁԵՌՔԵՐԻ և ՈՏՔԵՐԻ)»
108.	**Մոդուլի դասիչը**	ՄԱՏՀ-3-15-012
109.	**Մոդուլի նպատակը**	Տալ գիտելիքներ եղունգների արհեստական երկարեցման,կորեկցիայի/շթկման/,արհեստական եղունգի հանման գործընթացի վերաբերյալ,տիրապետի գելով լիցքերի կատարման կարողություններին և հմտություններին:Կիրառել և օգտագործել համապատասխան գործիքներից,սարքավորումներից,նյութերից հաշվի առնելով սանիտարահիգիենիկ նորմերը և անվտանգության կանոնները,ինչպես նաև ձևավորել դրանց

		ճանաչելու ,կիրառելու և աշխատելու կարողություններ:
110.	**Մոդուլի տևողությունը**	36 ժամ
111.	**Մուտքային պահանջները**	Մոդուլի ուսումնացիրելուց առաջ անհրաժեշտ է ուսումնասիրել` ՄՍՏՀ-3-15-004 «մատնահարդարման եվ խնամքի համար օգտագործվող նյութեր»,ՄՍՏՀ-3-15-005«Ձեռքերի մաշկի և եղունգների արտաքին զննում և գնահատում», ՄՍՏՀ 3- 15- 011 «Եղունգների լաքապատման տարբեր եղանակներ /ձեռքի և ոտքի/» մոդուլները:
112.	**Մոդուլի գնահատման կարգը**	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
113.	**Ուսումնառության արդյունք 1**	Եղունգների արհեստական երկարացման (ձեռքերի և ոտքերի) տարբերակում
114.	**Կատարման չափանիշներ**	1)ճիշտ է ընտրում եղունգների արհեստական երկարացման տեսակը` կախված հաճախորդի ձեռքի և ոտքի մաշկի ու եղունգների առանձնահատկություններից , 2)ճիշտ է կատարում եղունգների նախապատրաստումը արհեստական երկարեցման համար, 3)փոխադարձ համաձայնեցման է գալիս հաճախորդի հետ` եղունգների արհեստական երկարացման տեսակի ընտրության հարցում:
115.	**Ուսումնառության արդյունք 2**	Եղունգների արհեստական երկարացման (ձեռքերի և ոտքերի) իրականացում
116.	**Կատարման չափանիշներ**	1)կատարում է եղունգների նախնական մաքրման և ճարպազրկման աշխատանքներ, 2)կատարում է դնովի եղունգների (типса) ընտրություն, 3)կատարում է դնովի եղունգների ամրացման և գելով լիցքի աշխատանքներ, 4)կատարում է եղունգների շտկման աշխատանքներ` ըստ ձևի և երկարության, 5)կատարում է եղունգների արհեստական երկարացման չորացման աշխատանքները:
117.	**Ուսումնառության արդյունք 3**	Արհեստական երկարացրած եղունգի հետագա շտկում և դնովի եղունգի հեռացում
118.	**Կատարման չափանիշներ**	1)ճիշտ է կատարում գելով արհեստական երկարացրած եղունգի հետագա շտկումը`կախված անհրաժեշտությունից, 2)ճիշտ է կատարում գելով արհեստական երկարացրած եղունգի հեռացման գործընթացը` սանիտարահիգիենիկ նորմերը և անվտանգության կանոնները,

		3) ճիշտ է ընտրում և օգտագործում եղունգի հետագա խնամքի միջոցներն ու նյութերը՝ դնովի եղունգի հեռացումից հետո:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԵՂՈՒՆԳՆԵՐԻ ԳԵՂԱՐՎԵՍՏԱԿԱՆ ՁԵՎԱՎՈՐՈՒՄ(ՁԵՌՔԵՐԻ ԵՎ ՈՏՔԵՐԻ)»		
119.	**Մոդուլի դասիչը**	ՄԱՏՀ-3-15-013
120.	**Մոդուլի նպատակը**	Մոդուլի նպատակն է ներկայացնել եղունգների գեղարվեստական ձևավորման ժամանակակից մեթոդները, պատկերացում կազմել գեղարվեստական ձևավորման ժամանակ օգտագործվող գործիքների և դեկորատիվ տարրերի վերաբերյալ, կատարել եղունգների գեղարվեստական ձևավորման պարզագույն աշխատանքներ:
121.	**Մոդուլի տևողությունը**	36 ժամ
122.	**Մուտքային պահանջները**	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է իմանա՝ ՄԱՏՀ-3-15-003 «Մատնահարդարման ժամանակ օգտագործվող գործիքները և սարքավորումները», ՄԱՏՀ-3-15-004 «մատնահարդարման և խնամքի համար օգտագործվող նյութեր», ՄԱՏՀ-3-15-012 «Եղունգների արհեստական երկարեցման տարբեր եղանակներ /ձեռքերի և ոտքերի/»:
123.	**Մոդուլի գնահատման կարգը**	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
124.	**Ուսումնառության արդյունք 1**	Ներկայացնել գեղարվեստական ձևավորման ժամանակակից մեթոդները
125.	**Կատարման չափանիշներ**	1)տարբերակում է եղունգների գեղարվեստական ձևավորման ժամանակակից մեթոդները, 2)ներկայացնում է եղունգների ծավալուն դիզայն՝ ծեփակերտում մեթոդի առանձնահատկությունները, 3)ներկայացնում է եղունգների մակերեսային դիզայն՝ գեղարվեստական զարդանկարում մեթոդի առանձնահատկությունները:
126.	**Ուսումնառության արդյունք 2**	Ներկայացնել եղունգների գեղարվեստական ձևավորման ժամանակ օգտագործվող գործիքները և դեկորատիվ տարրերը
127.	**Կատարման չափանիշներ**	1)ճանաչում է գեղարվեստական ձևավորման ժամանակ օգտագործվող գործիքները՝ նկարող վրձիններ, ասեղներ, տրաֆարետներ և ժամանակակից այլ գործիքներ, 2)ներկայացնում է գեղարվեստական ձևավորման ժամանակ օգտագործվող դեկորատիվ տարրերը՝ արհեստական քարեր, փայլաթիթեղ, կպչուն նկարներ, գունավոր ժապավեններ,

		ժանյակներ և ժամանակակից այլ դեկորատիվ տարրեր:
128.	**Ուսումնառության արդյունք 3**	Կատարել եղունգների գեղարվեստական ձևավորման պարզագույն աշխատանքներ
129.	**Կատարման չափանիշներ**	1) եղունգի վրա կատարում է զարդանախշեր ասեղով կամ փայտիկով՝ նախապես մշակված և լաքապատված հենքի վրա, 2) եղունգի վրա կատարում է դեկորատիվ տարրերի սոսնձում՝ նախապես մշակված և լաքապատված հենքի վրա:

Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 8-96.02.01 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության 8-96.02.01.01-3 «Մատնահարդար» որակավորման օրինակելի ուսումնական պլան

N	Առարկայախմբեր, առարկաներ և մոդուլներ	Շաբաթների քանակ	Ուսանողի առավելագույն բեռնվածությունը, ժամ	Պարտադիր լսարանային ժամաքանակը, ժամ	Ուսուցման կիսամյակը
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀՈՒՄԱՆԻՏԱՐ, ՍՈՑԻԱԼ - ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ ԵՎ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1.	Հայոց լեզվի և խոսքի մշակույթի հիմունքներ		108	72	1
2.	Քաղաքագիտության և սոցիոլոգիայի հիմունքներ		27	18	1
3.	Իրավունքի հիմունքներ		54	36	1
4.	Պատմություն		54	36	1
5.	Օտար լեզու		90	60	1
6.	Ֆիզիկական կուլտուրա		52	52	1
7.	Լանդշաֆտագիտություն և էկոլոգիայի հիմունքներ		54	36	1
8.	Քաղաքացիական պաշտպանություն և արտակարգ իրավիճակների հիմնահարցեր		27	18	1
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ՝		**466**	**328**	
	ԱՌԱՆՑՔԱՅԻՆ ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
1.	Հաղորդակցություն		54	36	1
2.	Անվտանգություն և առաջին օգնություն		54	36	1
3.	Համակարգչային օպերատորություն		54	36	1
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ՝		**162**	**108**	
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1.	Ընդհանուր հիգիենա՝ ձեռքերի և ոտքերի խնամքի հիմունքներով		54	36	1
2.	Ձեռքերի և ոտքերի մաշկի ու եղունգների հիվանդություններ		54	36	1

3.	Մասնահարդարման ժամանակ օգտագործվող գործիքներ և սարքավորումներ		54	36	1
4.	Մասնահարդարման և խնամքի համար օգտագործվող նյութեր		54	36	1
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ՝		**216**	**144**	
	ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1.	Ձեռքերի մաշկի և եղունգների արտաքին զննում և գնահատում		27	18	1
2.	Ձեռքերի մերսման ձևեր և միջոցներ		54	36	1
3.	Ձեռքերի եղունգների մեխանիկական մշակման տեսակներ		54	36	1
4.	Ոտքի մաշկի և եղունգների արտաքին զննում և գնահատում		27	18	1
5.	Ոտքի մերսման ձևեր և միջոցներ		54	36	1
6.	Ոտքի եղունգների մեխանիկական մշակման տեսակներ		54	36	1
7.	Եղունգների լաքապատման տարբեր եղանակներ /ձեռքերի և ոտքերի/		54	36	1
8.	Եղունգների արհեստական երկարացման տարատեսակներ/ձեռքերի և ոտքերի/		54	36	1
9.	Եղունգների գեղարվեստական ձևավորում/ձեռքերի և ոտքերի/		54	36	1
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ՝		**432**	**288**	
	ԸՆՏՐՈՎԻ		27	18	
	ՊԱՀՈՒՍՏԱՅԻՆ ԺԱՄԵՐ		75	50	
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ՝		**102**	**68**	
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ՝	**26**	**1378**	**936**	
	ԽՈՐՀՐԴԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ			**100**	
	ՊՐԱԿՏԻԿԱ	**11**			
	ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՈՒՄ	**2**			
	ՊԵՏԱԿԱՆ ԱՄՓՈՓԻՉ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՈՒՄ	**1**			
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ՝	**40**			